

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási czikk:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Mikor lesz vége?

Adassék tisztesség mindenkinek, a kiket ilyen megillet és oly mértékben, ki a mint arra érdemesíti magát.

Adassék meg az öt illető tisztelt az államférfiúnak, a ki az országot bölcsen, hasznosan és eredményesen kormányozza; a költőnek, a ki nemzetiének hirt és dicsőséget szerez; a hadvezérnek, a ki hódítást tesz; a főispánnak, a ki a nélkül kormányoz, hogy visszaélne a hatalmával, szóval mindazoknak, a kik becsületesen, tiszta szándékkal, tiszta kézzel és legjobb tudásuk és lelkiismeretük szerint végzik a dolgaikat.

Ámde zárassanak ki a tisztességtől a gazemberek, a lelkiismeretlenek, a piszkos kezűek, szóval mindazok, a kik elvesztegetik a más vagyonát, összerombolják a közérkölcöket, beviszik a politikai erkölcsatlenséget és a polgári tiszteletlenséget a társadalom összes rétegeibe.

Zárassanak ki a tiszteletből, a közbecsülésből azok az államférfiak, a kik hatalmi visszaéléseket üznek, azok a hadvezérek, a kik elárulják a hazát, azok a főispánok, alispánok, képtárgazgatók és más egyebek, a kik elköltik az ország pénzét magánhasználatukra, s felhasználják hivatali állásukat haszon és élvágyuk kielégítésére.

Azt az időt kezdjük — fájdalom — mi is élni, a melyben maholnap nem lesz egyéb dolga a becsületes embernek, mint megboroznani ama piszkos üzelmektől, a melyek utóbbi időben rémségesen elszaporodnak. Maholnap már alig marad időnk meglátni a becsületes igyekvő s a tiszta kéz munkáját és eredményeit, csak azért, mert felülkerekedik a gázság a társadalmi, politikai és a családi élet összes ágazataiban és átveszi a vezetést a két lelkű gazemberek, a kiknek egyik lelke meg minden jót oda von a saját céljaihoz.

Ma holnap odajutunk Magyarországon, hogy ez a híres szabadelvű politikai rendszer megőröl minden becsületes igyekvő s tiszta szándékú embert és felszínre veti a szennyet, a lelkiismeretlenséget és a gázságot.

Utóbbi időben bőven kivehattuk részünket ebből az ép oly gyanus eredetű, mint veszedelmes üzelmek leleplezéseiből.

Nincs nap, — hogy a közéletnek

egyik-másik magasabb állású férfiáról ne derüljenek ki olyan piszkosságok, a melyekért nemcsak mi szégyenkezhetünk, de a melyek miatt a világ ítéletét is magunkra vonjuk.

Pulszky Károly, Miklós Gyula, Svaszits Benő, Tóth Imre esetei nyomon követték egymást alig öt napi idő alatt.

Egyik eset több szennyet hozott a világ elé, mint a másik. A fennebb elsorolt nevek tulajdonosai, mind előkelő tagjai annak a gárdának, a melyik az ugynevezett szabadelvű politikát csinálja Magyarországon és a kiket ez a ma is uralkodó szabadelvű politikai és párturalmi rendszer teremtett és helyezett el a közélet előkelőbb örállo-másain.

Néhány rövid hó múlva kezdetűket veszik Magyarországon az ezredéves ünnepek.

Most foly a nagy nemzeti szimfonia előjátéka.

A Pulszky, Miklós; Svaszits-gárda megkezdte ünnepi felvonulását. A nemzeti ünnepélyhez igen szép bevezetést képeznek ezek az üzelmek, melyek most napvilágra kerültek.

A szabadelvű politikai rendszer néhány teremtménye ugyancsak derekasan kitesz magáért. Dicsőítik a rendszert, a melynek neveltjei és pellen-gerezik az országot, a melynek hűtlen fiaivá tették.

Mikor mindezek itt folynak le a szemünk előtt önkénytelenül is fel kell tennünk azt a kérdést, hogy mikor és hol fog végződni már ez a sok szennyes dolog, és mikor járja le magát ez a rendszer, mely ily szörnyű teremtményeket szül?

Politikai hírek.

A holt kéz. Budapestről vett értesítés szerint a m. kir. kuria e hónap 1-én tartott teljes ülésében kimondotta, hogy az egyházaknak ingatlan vagyon szerzését tiltó, ugynevezett holt kézzel szóló törvények, nevezetesen az 1498. évi 55. és 65., az 1647 évi 17. és az 1715 évi 16. törvények jelenleg a szokásjog és az ország magánjogi intézményeinek fejlődése folytán hatályukat veszítettek tekintendők. El kuria teljes ülési határozat folytán a bíróságok az összes reczi-piált egyházakkal szemben ingatlanok szerzésére és az ingatlanok telekkönyvi átíratására vonatkozólag nehézségeket jövőre nem fognak támasztani.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1896. Február 8.

Munkács.

(Írta és a 48-as kör millenniumi ünnepén Kecskeméten felolvasta Bartók Lajos.)

Szent berkein Munkácsnak, jártam
A bércz-ölet áldott hatáiban,
És leborultam drága hantodon.
Ez a küszöb, mosolygó téred,
Hol a magyar honába lépett,
Itt Árpádnak lábnyomát csókolom!

S kürt harsogott a rengetegből,
S tán hóvihar zug a hegyekből,
Fölháza álmból a hév nyarat?
Hah, Álmos ez, népfelriasztó,
S Árpád, az ellenségszalasztó,
Kik mint sasok a völgyre csaptanak!

S a bérczről hogy lepillantottak,
Honkereső hazátlanoknak
Mennydörgésként szívük megdobbana.
S mint pusztító vihar, szakad föl
Az elfojtott sóhaj keblökből:
„Hazánk, hazánk ez, a magyar haza!”

S ősz Álmos int: „Itt tegyetek le,
Mit kerestek, a honi földbe,
Kí bujdosók csillagja, hold valék.
Istenünk a nap: lángja égjen!
Kelj, mint a nap, fejedelmi vérem,
S e föld tied lesz, míg napé az ég!”

És a fehér ruhájú táltos
Már lobogó oltáron áldoz.
E tölgy alatt, ez ormos dombtetőn ...
Fejedelmi Árpád s a vezérek
Mélyen Hadúr tüzébe néznek,
Majd kardja, mint láng, villan rémítőn:

„Munkára most, munkára népem!
Ez első szám, többi tettlegyen!
Föl kell építeni karddal a hazát!
Vagy halunk, — vagy örökre élünk,
Halál reá ki ellenségünk,
Szabadság annak, a ki jó barát!”

S repül a sas kevély zászlóján,
Szárnyát feszíti lenn a rónán,
Vívén ősz Álmos ifju nemzetét.
S merről a délibáb ragyogva
A hon tűndér-képét mutatja,
Vágtatnak széllel versenyezve szét ...

Oh hős nagyok, hová tűnétek?
Mély sirjába egy ezredévek,
Mely mindent elnyel igrámatlanul.
S késő utód a tért bejárva:
„E fűre dől, — itt lenge sátra!” —
Szól és zokogva a hantra borul.

Hol a honszerzők, fejedelmünk?
El, gyáva könny, ne így feleljünk!
Dicsőségük napja örökre tart.
Itt a haza, mit ők kivívtak,
S mely követője nyomaiknak:
Nem látjuk korcsosulva a magyart!

Oh Munkács! bérczeid falára
Kardjokkal áll nevék bevágva,

Ferencz Jozsef és Faure. A Gaulois szerint Ferencz Jozsef király márczius 5-én Mentonban találkozni fog Faure köztársasági elnökkel, aki a nizzai szobor leleplezésére megy a Rivierára. A király a szobor leleplezése után megfogja látogatni Faure elnököt a városházán.

A kiegyezés. A kiegyezési tárgyalások megszakítása mint értesülünk igen élénken foglalkoztatja a budapesti politikai köröket, annál is inkább, mert a két kormány tagjai nem számítottak arra, hogy ilyen súlyosabb természetű nézeteltérések fognak felmerülni az egyes kérdésekben. Jellemző ebben a tekintetben a vendégségben Budapesten időzőt bécsi miniszterek egyikének a nemzeti kaszinóban tett az a nyilatkozata hogy a tárgyalásokat két hét alatt befejezik. Most, hogy ez a reménység nem vált be, tudvalevőleg írásbeli jegyzékek útján folyik a tárgyalás a két kormány között.

Az Országházból.

Ugron Gábor diadala.

Tegnap már táviratilag adtunk hírt a képviselőház tegnapi üléséről, melyen Ugron Gábor ismét egyikét aratta legjelentősebb parlamenti diadalainak.

Az ülésről pótlólag a következő tudósítást adjuk:

Budapest, febr. 7.

A mai ülésen a már már lankadni kezdő vita magasan fellendült s Wlassics kultuszminiszter szinpadí szeniorozása, melylyel a kongrua s az autonómia ügyét felvonultatta, teljes fiaskót vallott.

A miniszternek a hatóság szeniorozással az volt a célja, hogy biztosítsa tárczája költségvetésének gyors és sima lefolyását s elejét vegye a felesleges vitának.

De hogy felesleges vitánál szó sem lehet, fényesen bebizonyította az a két hatalmas beszéd, melyeket ma Ugron Gábor és Hock János az autonómiáról mondtak.

Az első szónok Madarász Imre volt. Főleg a közoktatásügygel foglalkozott. Magas szárnyalású s igen szép része volt beszédének az, melyben a vallásos, erkölcsös nevelés szükségességét fejtegette.

Ugron Gábor szólalt föl ezután. Hatalmas beszédében sürgette, követelte az autonómiát a katolikusok részére is. A kultuszminiszter pusztá ígéreteivel nem elégedhetik meg, hiszen talán maga sem reméli, hogy az új választások utáni idő még azon a helyen találja őt ...

Beszéde elején hatalmas érdekléssel bizo-nyítja, hogy sokkal helyesebb lett volna, ha

a kongrua- és autonómia kérdésében nem keresi a szinpadí hatást, hanem mindjárt a legfelsőbb jóváhagyás megnyerése után intézkedni is és megtenni a kellő lépéseket.

Mert őt nem elégti ki a miniszter azon ígérete, hogy miundent meg fog tenni majd a kath. autonómia kérdésében.

Mit gondol a miniszter, — hogy az új választások után is ott fog ülni abban a székbén?

Vajay István: No akkor csalódik!

Ugron Gábor: Szakítani kell már egyszer azzal a rendszerrel, mely az egyházpolitikában lábra kapott. Hisz mit láttunk? — Esetről-esetre csak azon kérdéseket veszik elő, melyek a legkiáltóbbak, de a többi kérdéseket, melyek szervezést igényelnének, — elodázzák.

Ha a kath. egyházat elszakították az államtól, adják meg neki is azt a jogot, melyet minden egyháznak megadtak. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Magyarországon mindig szerencsétlenségnek tartotta azt a politikát, mely felszabadítja a felekezatiséget. De ha már felszabadították, akkor keresnünk kell a megoldást is. A megoldás pedig csak az egyenlő jogokon alapulhat. (Helyeslés a baloldalon.)

Most ugy allanak a dolgok, hogy ha sérelem esik a görög keletiek autonómiáján, az nem fáj sem a protestánsoknak, sem a katolikusoknak és viszont. Ő nem ezt akarja. Azt akarja, hogy az egyházak érdekei találkozzanak egy bizonyos pontban, bizonyos egység jelentkezék az érdekében, mert akkor nem lesz többé licitáció, de megszűnik a kihasználás is! (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Az egyházak segélyezésénél a miniszter azt tervezi, hogy a segélyezés évről-évre történjék. Ő e tervezethez sem járulhat, mert az függőben tartaná a kormánytól az egyházakat s alkalmat szolgáltatna a kormánynak a kihasználásra. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

A legfőbb kegyuri jogról azt mondja hogy az a királynak nem személyes joga, az a kormányzat joga. Utal arra, hogy az erdélyi fejedelmek, bár ref. hiten voltak, e kegyuri jogokat gyakorolták.

Most, hogy a kath. vallás megszűnt uralkodó vallás lenni s a kath. egyház autonómikus alapokon akar szervezkedni, korlátozásra szorulnak a kir. kegyuri jogok is. (Helyeslés a baloldalon.)

Kívánják, követelik, hogy szedjék le a kath. egyháztól azon aranybílincseket, melyeket, mint uralkodó egyházra raktak. (Zajos helyeslés a baloldalon.)

Ő nem kívánja az egyházat úgy elválasztani az államtól, hogy ez elválasztásból

minden haszon az államra, minden megszorítás a hátrány az egyházra haramoljék.

Az önkormányzatnak a legteljesebbnek s a legfüggetlenebbnek kell lenni s az állam csak akkor lépjen közbe, ha az autonómia tul lépné hatáskörét vagy nemzetellenes tendenciákat ápolna.

De ez esetben legyen meg az államnak az alkalm a közbelépésre s e közbelépés joga törvényileg is biztosíttassék, (Helyeslés a baloldalon.)

A következő hat. javaslatot nyújtja be:

A képviselőház utasítja a vallás- és közoktatásügyi minisztert, hogy terjesszen elő törvényjavaslatot, mely az egyenlőség a viszonsosság, az önkormányzat alapján egyfelől rendezi az összes egyházak és az állam közötti viszonyt, másfelől az állam felforgatására törekvő, az állam integritását megtámadó a magyar nemzet és az állam nyelve ellen gyűlöletet szító egyházak és iskolákkal szemben esetről-esetre, a visszaélés terjedelméhez képest lehetővé teszi a törvényhozási és kormányzati eljárást. (Zajos helyeslés és éljenzés a baloldalon.)

Ugron nagyszabású beszédét az ellenzék zajos tetszéssel és éljenzéssel fogadta.

De kijutott a tetszésből, éljenzésekből, Hock Jánosnak is, ki nagyszabású beszédében szintén az autonómiával foglalkozott s lerántotta a leplet azon taktikáról, melynek pártrendszer a neve.

Ebben a kátyuban fuladozik már 25 év óta az autonómia ügye is s hogy most ismét előrántották, az is csak a pártrendszerből történt. A pártrendszer követelte azt is, hogy kongrua rendezést teljesen elválasszák az autonómiától. Hadd lássa a kormány a választásoknál, hogy melyik papa liberális, melyik pap revizionista, hogy a kongrua rendezésnél vele szemben a kormány is liberális vagy revizionista lehessen.

Hock élesen, kiméletlenül ostromozta ezt a rendszert. Minden csapása elevent ért s izekre tépte azt a sallangot, melylyel Wlassics a kormány tulajdonképeni céljait leplelezgette.

Beszédét hatalmasan megjelenezték.

A vitában még Szaecsvay Sándor vett részt.

Pulszky Károly.

A vizsgálat.

Budapest, febr. 7.

A „Szépművészeti Múzeum” számára Pulszky Károly által vásárolt „műtárgyak” dolgában megindított vizsgálat legújabb stá-

Valami úgy összeszorította a torkát. — Onnan a szívéből szaladt fel a keserű érzés és az fojtogatta. Visszaakarta nyelni, de nem lehetett. Érezte, hogy mindjárt kitör. Elfordult és ebben a pillanatban kicsordult a könyve. Reszkető, halk hangon szólalt meg:

— Palika!
A gyermek visszafordította a fejét, de könnyei egyre hullottak.

Firtosné asszony összeszorította az ajkait. Többet nem tudott szólni, csak a gyermek mellé lépett és annak fejét a két markába szorította. Aztán némán, hallgatva simogatta az arcát, miközben előtörő könnyeit igyekezett eltírtolni ...

E pillanatban megnyílt az ajtó. Firtos Pál érkezett a hivatalból. A mint a két pityergő alakra tekintett, arca elkomorodott. A hangja szinte elrekedt, a mint kérdezte:

— Megbukott ugy-e?

A gyermek lesütötte szemait, — az anya szó nélkül bólintott.

Firtos Pál haraggal lökte egy felé a botját, másfelé a kalapját.

— Tudtam! — kiáltotta. Ime a te nevelésed. A kényeztetés, a becséztetés eredménye. Feltetted, hogy a tanulásban elkopik az esze! No hát most itt van. Most már gyönyörködhetek ebben a Bálám szamarában. Ebben a kis csavargóban ... ebben a ...

Firtosné az ura mellé lépett. Kisírt szemait kőreleg emelte a haragos apára és karjaival átölelte az izmos ember nyakát. Lassan, susogva mondta:

— Én már megszidtam, nagyon össze-szidtam. Ne haragudj, nem érdemi meg a

dinma az, hogy — szívetel. A vizsgálóbizottság ugyanis eddigi működése alatt gyakran erőzte a szakzszerű felvilágosítások hiányát, de különösen Pulszky Károly személyes magyarázatát, ezért szükségessé vált, hogy a vizsgálat további menetéhez bizonyos előmunkákat készítsenek, melyeknek végrehajtásával — fant de mieux — az országos képtár titkára: dr. Peregrinyi János bízott meg.

A „M—g” egyik dolgozóitársának alkalma volt a vizsgáló bizottság egyik tagjával beszélgetni, kitől a következő értesüléseket nyerte:

Wlassics Gyula a bizottság tagjait írásos kiküldetéssel látta el, melyekben a vizsgáló tisztet rájuk bízta, azonkívül a vizsgálat vezetésével megbízott Simon Dezső jogügyi főtanácsát egy általános utasítást nyert, melyben felszólította, hogy a vizsgálatot a legszélesebb mértékben minden személyi szempontoktól eltekintve, a legszigorúbban és lelkiismeretesen hajtsa végre.

Ez utasítás folytán a vizsgálat eltartott évekig. Nem egyébről, mint 72 ezer műtárgy átvizsgálásáról van szó, melyeknek lelkiismeretes, nemcsak az anyagi, de a művészi érték felülbecslését is magában foglaló átvizsgálása rövid idő alatt a legbuzgóbb munkásság mellett sem hajtható végre.

A szép művészeti múzeum számára megvásárolt tárgyak átvizsgálása két irányban folyik.

E múzeum számára ugyanis kiadott:	
Csáky gr. minisztersége alatt 167,000	
Eötvös báró	204,000
Wlassics	115,000
	7,000

Összesen tehát: 493,000

Az első két tétel alatt megvett tárgyak művészi becslése nézve az annak idején Andrassy Tivadar gróf alatt eljáró bizottság által megvizsgáltakkal, mostani vizsgáló bizottság feladata tehát csupán az, hogy a számadások helyességére nézve jusson megállapodásra. — A bizottság ezt tekintette első feladatának és a megelőd irományokból mind-egyik inkompetenciát nem talált. Másrészt az a 115,000 és 7000 frtos tételekre nézve, melyekről semmiféle iromány nincs még kéznél, melyekkel igazolva volna a már ideérkezett műtárgyak kifizetése.

Ezeket keresi, kutatja most a bizottság, hogy legalább, míg a szóban forgó tétel a képviselőházban megbeszélés alá kerül, a miniszternek módjában álljon, már valamelyes felvilágosítással szolgálhatni.

Még nem örült.

A „M—g” egyik tudósítója tegnap felkereste a lipótmézei tébolydában Salgó Jakab drt, a tébolyda főorvosát, — vagy a hivatalos stílus szerint első orvosát, ki három nap óta figyeli meg a tébolydák élénk csevegésű szava kísérletében a mentők dákba szállított Pulszky Károlyt. A kitűnő pszichiáter, ki 27 év óta foglalkozik hivatásszerűen pszichopathológiával, a leghatározottabban formában kijelentette tudósítónk előtt, hogy eddigi észleletei alapján egyáltalán nem nyilváníthat tudományos véleményt az iránt, hogy Pulszky Károly elméjében avagy nem, annál kevésbé pedig arról, hogy paralizis progressiva (agy-lágulás) esete forogna fenn.

E nyilatkozatát a tudós doktorigen érdekes pszichiatrai fejtegetésekkel okolta meg. Pulszky Károlynál — mondá — a paralizis előhaladt stádiumában mutatkozó, ugynevezett klasszikus tünetek, — melyek a laikus figyelmét felébrezték, — egyelőre teljesen hiányoznak.

Ezek közé tartozik első sorban a pszichikai abnormitás, mely többnyire nyagyzási téveszmékben, vagy nihilisztikus érzésekben nyilvánul. — A paralizis nihilizmus, annak a megsemmisítő érzésnek a megnyilvánulása. Oh kikapta ő a magáét. Olyan leckét tartottam neki, hogy sohasem feledei. Most már meg fog javulni bizonyosan. — Bánuom is én akár mit tesz. Én ugyan nem tanítatom tovább. Határozottan és komolyan mondom, hogy mesterségre fogom adni.

— De édesem, ki fogja javítani. A tanítója hanyagolta el. Mindig mondtam, hogy nem Szabó urhoz, hanem Kovács urhoz kell privátára küldeni. Kovács ur itt marad a vakáció és tanítani fogja. Beszélj Kovács urral kérlek.

— Eszem ágában sincs, kiáltotta haraggal Firtos. Nem Kovács ural beszéllek, hanem valamelyik lakatossal, vagy asztalossal, vagy csizmadiával. Elhatároztam és úgy lesz. Ha nem tetszett a könyv majd ad a májster lábszját a hátára.

Az asszony rémülve nézett az urára és ismét mentegetni kezdte a gyermeket:

— Jól felelt mindenből. Csak azt nem tudta.... hogy is mondjam....?

Palika szépegre szólalt meg:

— A de—kli—na—tiót!

— Azt, azt, folytatta Firtosné.

Valami különös szót kérdeztek.

Nem jut eszembe....

Palika ismét segítségére jött az anyjának és lassan zokogta:

— Men—sa!

— Igen: Mensa. Én istenem, hát olyan nagy dolog az a deklinatio meg az a mensa, hogy azért mindjárt meg kell buktatni a szegény fiukat?

Firtos Pál türelmetlen lett:

latkozása, mikor a beteg agyréteg hatása alatt mindennek s így saját magának, egyes testrészeinek s a körülötte levő dolgoknak a létezését tagadja.

Diagnózisról Pulszky Károlynál egyelőre szó sem lehet, — folytatá Salgó dr. — ambar a pszichiatria éppen a diagnózis tekintetben érzi magát erősen. Volt rá eset, hogy hét évvel ezelőtt egy betegnő egész határozottan megállapítottuk a paralizist, a legkiválóbb pszichiáterek helybenhagyták a véleményt, s az illető máig is megvan és teljességgel nem paralitikus.

— De hát azok után, kérdé tudósítónk, miket az újságok Pulszky különös viselkedése felől közöltek, nem következik szükségesképpen annak a boldogtalan embernek az elmebajossága?

— Nem. Azok a momentumok, még ha teljes hitelse hitelséget tulajdonítunk is nekik, legfőleg gyanús tünetek. Ezekből a laikus alkothat magának nézetet, de a pszichiáter tudományos véleményét, melyért a szavatosságot az illetékes fórumok előtt elvállalhatta, egyáltalán nem. Mi didaktikai szempontból a lelki betegségekről bizonyos típusokat állítottunk fel, például azt mondjuk, hogy a paralizis progressivában szenvedő ember legfőleg három évig élhet. A tapasztalat azonban a legtöbb esetben ráczaföl erre az elméletre, úgy, hogy az átlapuss sokkal gyakoribb, mint maga a típus. Pulszky Károlyllyal szemben tehát a fentmondottak alapján tudományosan semmi sem állapítható meg a mai napig.

Egy főispán és egy alispán.

Budapest, febr. 7.

A B. H. után: Uj leleplezőekkel szolgálunk a magyar kormányrendszer életéből. Nulla dies sine linea. A korrupció olyan tyúk, mely minden nap tojik egy tojást, kinek aranytojást, kinek záptojást. Ma kettőt, ikreket, mindegyik szép volt, míg el nem tört. De hát elhullottak egy főispán és egy alispán. Az utóbbi lemondott, az előbbiről az beszélték a képviselőházban, hogy felszólították illetékesen, hogy adja be a lemondását.

Zalamegyéről van a beszéd és Mosonról. A kettő nem függ össze csak a kormányzat rendszere közös.

Svastics Benő Zalamegye főispánja volt, Tóth Imre pedig Mosonmegye alispánja volt. Mindkettő a szabadelvű pártból emelkedett a magas polcra, hol a kor szellemében éltek és uralkodtak.

Végzetük utótlérte őket, Miklós Gyula és Pulszky Károly után a stílusztöbe buktak. A két eset egymástól különbözik. — A kisebbik eset, a mosonyi alispáné, ki Simon Gyula főispán halála után a szabadelvű párt körül hosszú évek során át szerzett képviselői szálitási érdemeiért méltán várhatta, hogy főispánná legyen s miután ez meg nem történt, kénytelen volt megmaradni alispánnak s innét ered a visszavonás, közte és Pálffy-Daun Lipót között, kit elébe és fölébe helyeztek. Ha ezek nem versengtek volna, Mosonban most sem lenne semmi baj. De a szokásos dualizmus mellett a hatalmasabbik tudja ki a gyöngébbet s ha ez a mult tisztújításakor nem sikerült szépszerivel, most följelentés és vizsgálat útján sikerült. De csak le akarták mondatni, botrányt nem akartak a saját házukban csinálni, elintézni szép csöndesen szerették volna, csak hogy a levegő most tele van villamossággal, egy szikra is elég, hogy a menyők lecsapjon és a menyő dörögjön.

Az ősszeg nem nagy, kár semmi nincs, az alispán jómódú, a hiányt helyreépítolta, csak kezelési rendeltetések voltak konstatahatók. Csekélyes az egész, egy vicinális-hoz, vagy egy Rafael-képhez hasonlítva, de

elég arra, hogy egy kis személyváltozást előidézzon s a főispáni titkárból alispán lehessen, a ki majd megválasztja a szabadelvű párt jelöltjeit. De a számítás hibás. Az ellenzék Mosonban és a képviselőházban és a közvélemény az országban miniszteri vizsgálat és lemondás helyett fegyelmi vagy bírói vizsgálatot követel. Azért, hogy sem eltusoláse, sem alaptalan rágalmazás ne lehessen, hanem a tiszta igazság derüljön ki s a büntetését el ne kerülhesse. Ambar írja, hogy az alispán is lemondásában azt írja, hogy — ideges.

Ennél fontosabb Svastics Benő főispán esete. Ez most divat, hogy a kormány főispánjait és főembereit lemondattja, ha tovább nem tarthatja őket. Mert Svastics Benő vezére Zalában a kormánypártnak, melyet mint alispán szolgált előbb, de már régen megvette Tisza főispánnak. Ő választotta meg Wlassics minisztert kétszer Csáktornán, mely előbb ellenzékü kerület volt.

Svastics főispán anyagi zavarai régebbi köztudomásuk, de elnézték, elhallgatták azok is, kikre nem tartozott, hitelezői is, meg a kormány is, melyre nagyon tartozik az is, — hogy a megyék élén álló képviselőinek anyagi viszonyai legalább oly rendben legyenek, — hogy kifogás alá ne essenek. S bár mindenki tudta, hogy a zalai főispán helyzete zilált, a minisztérium ezt nemcsak elnézte, s őt hivatalban meghagyta, hanem még azután is késett őt felősségre vonni, midőn Cseszmák József parlaki ügyvéd — bármi okból — el-lene 1895. évi december hó 26 dikán följelentést küldött egyenesen Bánffy Dezső miniszterelnökhöz. Ez a följelentés vissza megy az 1883. évre s ellenséges adataiból kitérnek a főispán nagymértékű eladósodása s ennek következtében a megyei tisztikarnak a főispáni váltókon való szereplése, sőt az is benne van, hogy pénzért cizmeket szerzett — a megyei főorvosnak — hitbizományi engedélyt eszközölt ki, a szabadelvűpárt választási kasszájából nyert korthespeneket nem kezelte tisztán s a felügyeletet az alügyészen az árva-pénzek kezelésénél hanyagul gyakorolta, szóval hitelezői és váltóbajtársai iránt oly szíveskedet tesz, melyek hivatalos állásával összeférhetetlenek.

A jellemző a följelentésben, hogy emlékezteti a minisztériumot arra, hogy már 1894. évben miniszteri vizsgálat volt a zalaegerszegi vármegyeházán s ebből meggyőződhetett Hieronymi és Perzel, hogy mily viaszas állapotok uralkodnak e nagy vármegyében. De nem történt semmi azóta sem. És most sem történt volna ha az utóbbi hetek eseményei s a főispáni vita a képviselőházban meg nem tapogatták a minisztérium érzékenységet, hogy a türelmetlen és tartóhatatlan állapotoknak elejét venni iparkodjék.

Ime a másfél hónapig hevertetett följelentés ezért került elé az akták közül s a böles kormány itt is a lemondással elejét akarta venni a följelentésben kért fegyelmi vizsgálatnak, melyből botrány keletkezhetett volna, ha ne talán az állítások valóknak bizonyulnak. Már most nem lehet tárgyalanná tenni az egész ügyet pár sorral a hivatalos lapban, mely szerint Svastics Benő saját kérelmére főispáni állásától fölmentetett, mely esetben az egész följelentés irratárba került volna. Most a nyilvánosság elé jutván a dolog a vizsgálat elrendelendő s az igazság kiderítendő lesz.

Diák-bál.

Kolozsvár, febr. 8.

Tegnap este az ócska redoute vén falai nagyon elbámultak. Rég volt akkora jókedv ott, mert a diák-bál egyszerűség kedély és fesztelenségénél fogva tul tesz valamennyi farsangi mulatságon. A nagy, feszes és komoly farsangi bálók mellett olyan ez a diák-

bál, mintha a tudákos és ettikett-majom gouvérnante mellett egy jó kedvű eleven bakficht látunk.

Este kilenc órákor már kezdetét vette a tánc. Csupa fiatalaság, tideség és jó kedv mindenütt. A nagy terem szong gyermekleányok jókedvű trics-tracsaitól és az életnek örvendő szemek, fragyogó mosolylyal korezik fel egymást.

A publikum öregjei szinte elfeledik az esztendőik sulyát, és egy pillanatig visszaálmódják az egykor terhesnek képzelt, de igazán könnyű és vidám diák éveket. Milyen más világ az! Jó kedély, friss erő, pompás egészség akkor, — idegesség, panaszzkodás, rozsz gyomor most...

De hát mi köze az öregséghez annak a fiatal csoportnak a kik a terem közepén állva lesik a gyermekleányok rózsás arcát és gondosan figyelnek arra is, nehogy itt-ott petrezselyem árulás történjék. A kik ma levetik vállalkról a lezke gondját s Pongrácz Lajos zenéjéből egyetlen tacsut nem adnának a görög és római világ összes klasszikusaiért.

És!a mint a zene megszólal, egyszerre megzajdul a terem. Keringő párok rohannak körbe. Kigyuladnak az arcok, összedobbanak boldog gyermekalomban a szívek. Ezen a bálon nincs hideg számítás, nincs párthie, nincs szerencse-vadász. Itt csak ábránd van. Örök szép idealizmus a maga tiszta fényességében...

A jó kedvnek csak a hajnali órák vetettek véget és bizony ugyancsak fújták a diákok, hogy:

„Bárcsak ez az éjszaka

Szentgyörgynapig tartana!”

De végre is elfogyott az éjszaka és a virradat végét vetette a pompásan sikerült diák-bálnak.

A rendezőség a következő névsort küldötte be:

Asszonyok: Özv. Balázs Gyuláné, Baló Lászlóné, Balogh Károlyné, Bábolnay Gyuláné, Bilánszky Józsefné, Bodó Ferenczné, Bodor Antalné, Bodor Lászlóné, Özv. Czetz Mártonné, Ecsedi Istvánné, Haas Ferenczné, Heiczegh Lajosné, Herepei Gergelyné, dr. Kiss Sándorné, dr. Koleszár Sándorné, Kramer Józsefné, Kún Albertné, Lázár Ferenczné (Ördögkut), Márkus Józsefné, Parádi Kálmáné, Polcz Bezsóné, Puskás Beláné, Reschner Károlyné, dr. Sárkány Lajosné, Schwartz Adolfné, Stojanovits Györgyné, Szacsai Sándorné, Szász Domokosné, Szász Geróné, Szilágyi Györgyné, Tattias Ferenczné, dr. Török Istvánné, Özv. Veress Sándorné, dr. Weisz Józsefné, Zonda Lászlóné, stb.

Leányok: Asztalos Ella, Balázs Ilonka, Baló Rózsika, Bábolnai Bella, Bántó Kornélia, Bilánszky Róza, Bíró Károly, Bodó Annus és Idus, Bodor Iduska, Bogdánffy Katinika, Bölöni nővérek, Csiky Iduska, Deák nővérek, Ecsedy Erzi, Fazakas Etelka és Ida, Ferenczi Irén, Haas Helén, Herepei Ilka, Jung Eliz, Koleszár Titi, Koncz Margit, Márkus Erzi, Máthé Mariska, Máthé Izóra, Mihályi Mimi, Nagy Pálma, Némethy Lenke, Parádi Gizi, Perl Eliz, Polcz Irén és Rózsika, Puskás Ilona és Mariska, Reschner nővérek, Stojanovits Márta és Blanka, Szabó Emma, Szász Edith, Szász Ilona, Szász Erzi, Szilágyi Annuska, Tattias Margit, Török Annuska, Vajda Róza, Veress Etelka, Vitus Malvin, Wachsmann Hermína, Weiss nővérek, Zonda Irma, stb.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, február 8.

— **Mátyás király szobra.** Budapesti tudósítónk arról értesít, hogy Mátyás királynak Kolozsvárt felállítandó emléksobrán Fadrusz János serényen dolgozik. A jeles művész eredeti nagyságban mintázza a szobrot, mely hét méter magas lesz s a nagy királyt lovon ülve ábrázolja. Fadrusz hatalmas normandiai mént mintáz, körülbelől olyant, a minőt Mátyás király ünnepi alkalmakkor használt.

— **Uj egyetemi tanár Kolozsvárt.** Pár nap előtt említettük, hogy a dr. Petz Vilmos távozása következtében megürrült klassika-filológiai tanszékre a közoktatásügyi miniszter a Felsőnek dr. Csengeri János, budapesti egyetemi magántanárt terjesztette fel. Miut most értesítenek a király dr. Csengeri Jánost ez évi január 14-re, Bécsben kelt elhatározásával. a kolozsvári egyetemen a klasszika-filológia nyilvános rendes tanárává kinevezte. A kinevezést a hivatalos lap e napokban fogja közölni. Csengeri tudományos működését már megirtuk, s akkor is kijelentettük már, hogy kinevezését határozott nyereséggel tartjuk.

— **Az „Ithton” legközelebbi összejövetele** nem a szokásos szerda-napon, hanem kedden (febr. 11-én) lesz, a Központi Szálloda emeleti termében. Ez áthelyezés a Kárpátgyesület febr. 12-iki bálja miatt történt.

— **Eke jelmézbal.** A jelmézes férfiakat felkéri a rendezőség, hogy jelmézeiket hét-főig megnevezni szíveskedjenek. A kinek már nótára is van, ezt is előre bejelenteni kell, hogy a beosztás teljes rendben történhessék meg. Az előképeket Megyeri Dezső és Péchy László fogják rendezni, kik a bizottság kérsére a legkészségesebben ajánlották fel szolgálataikat. Az előkép tárgya az szeréves ünnepek alkalmából a nemzetiségeknek barátságos egyesülése a nemzeti lobogó alatt. Az Eke bál jelmézes hölgyeinek névsorát a bejelentések alapján tegnap állapította meg a rendező-bizottság. E szerint 80 hölgy jelentkezett, kik mindannyian valamely jelmézesben öltöznek. Van köztük különféle vidéki magyar (torozói, kalotaszegi, györgyfalvi, jász-szentlászlói, csángó, székely); szász (jádri, segesvári, budaki, szebeni, besztarcezi, köhalmi); oláh (zalatai, hátszegi, görögny-szentimrei, mezősegi, gyalui); cigány (naszói, spanyol, szebeni); és végül több szerb, tirol, tót stb. jelméz. A névsorba városunk majdnem minden szép hölgye benne van. A hölgyeket dr. Beldi Ferenczné balélnők külön meghívókkal holnap d. e. 11 órára lakásán (Belkirály-u. 20 sz.) tartandó értekezletre hívta meg. A ki esetleg nem kapott meghívót azokat az elnökség ez uton hívja meg.

— **Az E. K. E. jelmézbalra belépő jegyek,** első és másodemeleti, valamint a karzati ülő helyek a főitkári hivatalban foka 4. 11 sz. válthatók. Minthogy a személy jegyekre is nagy a jelentkezés, a rendezőség jegyeket is csak mérsékelt számban adja ki, hogy a terebmen mindenki kényelmesen elférjen. A jegyeknek idejekorán való megváltása tehát igen kívánatos. Az E. K. E. bál tudvalevőleg az alapítandó Kárpát múzeum javára rendezetik. E szép célra különböző címeken már érkeznek adományok. Így Ur-mánczy Jánosné U. Topliczáról 50, gr. Bethlen Andrási Budapestről 20, Szvacsina Gé-záné 10, Teleki Károly, gr. és Hegedűs Sándor 25—25. Lönhart Ferencz püspök Ugron János, Heppes Miklós, Apponyi Albert, gr. Szabó János püspök, Dörgő Albert 20—20, Mihályi Aiktor érsek 10, Csiki Viktor dr. és Szilágyi Béla 5—5, Nedoroszték János 3,

hasznaltan. Oh kikapta ő a magáét. Olyan leckét tartottam neki, hogy sohasem feledei. Most már meg fog javulni bizonyosan.

— Bánuom is én akár mit tesz. Én ugyan nem tanítatom tovább. Határozottan és komolyan mondom, hogy mesterségre fogom adni.

— De édesem, ki fogja javítani. A tanítója hanyagolta el. Mindig mondtam, hogy nem Szabó urhoz, hanem Kovács urhoz kell privátára küldeni. Kovács ur itt marad a vakáció és tanítani fogja. Beszélj Kovács urral kérlek.

— Eszem ágában sincs, kiáltotta haraggal Firtos. Nem Kovács ural beszéllek, hanem valamelyik lakatossal, vagy asztalossal, vagy csizmadiával. Elhatároztam és úgy lesz. Ha nem tetszett a könyv majd ad a májster lábszját a hátára.

Az asszony rémülve nézett az urára és ismét mentegetni kezdte a gyermeket:

— Jól felelt mindenből. Csak azt nem tudta.... hogy is mondjam....?

Palika szépegre szólalt meg:

— A de—kli—na—tiót!

— Azt, azt, folytatta Firtosné.

Valami különös szót kérdeztek.

Nem jut eszembe....

Palika ismét segítségére jött az anyjának és lassan zokogta:

— Men—sa!

— Igen: Mensa. Én istenem, hát olyan nagy dolog az a deklinatio meg az a mensa, hogy azért mindjárt meg kell buktatni a szegény fiukat?

Firtos Pál türelmetlen lett:

— Igen is meg kell buktatni! És meg is buktatták mert számár, mert nem tanult. És most elég legyen! En nem fogadok tanítót. Én nem keresek fel semmiféle Kov és urat. Van mesterség. Ott nem kell deklentiót tanulni. Punktum!

Firtos Pál nem szokott játszani a szavával. Tudta ezt az asszony és szinte kétségbeesve keresett újabb mentségeket a Palika számára. Mikor pedig semmi sem használt, ismét sirásra fogta a dolgot, mert előre elképzelte, hogy mennyit fogják verni a szerencsétlen gyermeket ha majd inasnak adja az apja.

Az egész nap szomorúságban telt el. Az anya néma csüggedéssel nézett Palikára, Firtos Pál pedig többször haragosan ismételte:

— Ez a te műved! Ebből Kovács ur sem kovácsol már embert.

Másnap Firtos korán reggel szokatlan hangra ébredt fel. A szomszéd szobából halkan szűrődött át valami monoton lezke felmondás. A férfi kíváncsián nyitotta fel az ajtót és oda tekintett. A reggeli nap besütött a szobába és aranyos gloriát vont a latin nyelvtan fölé hajló anyára és az előtte álló fiúra.

A szigorú hideg temperamentumu Firtosnak valami édes meleg érzés reszkettette meg a szívet, midőn nézte, hogy az édes anya csendesen olvasgatja a nyelvtanból:

— Nominativus: mensa; genitivus: mensae; dativus: mensae; akkuzativus: mensam. Palika pedig figyelmesen mondta — ntánna:

— Mensa, mensae, mensae, mensam! Firtos melléjük lépett. Igen komoly volt, de még is reszkettett a hangja, midőn a feleségétől kérdezte:

— Hol is lakik az a Kovács ur?

Küzdelmek.

— K. CAMERONTÓL. —

Az „Ellenzék” számára fordította: **Amica.**

VI.

(Folytatás.)

(16)

— Alma ismét az álomország virányairól álmodozik, mondá. — Most nem tud egy időben hat dolgot csinálni, mindnyájatoknak eleget tenni, a hogy szokta volt.

Feri, mit gondolsz hogy mit csinálunk ma reggel?

Kinyitotta a sötét szoba ajtaját, és a tűzhely helyett egy egész lapát szenet vetett bele: és tegnap este egy csomó gyufát vetett a tűzbe, és kávé helyett vizet töltött a papa csészéjébe.

E felfedezéseket a fiuk hangos kacagással fogadták: akkor Feri azt a megjegyzést tette, hogy Alma Auchuacraigben hagyta a szívet.

Almának az arczába szűkött a vér, és ismét eltűnt hangyan halványan hagyta azt. Egy pillanatig halgatva is állott és úgy nézett körül.

Vajjon csak ő képzelte ezt. Vagy a távollétt alatt a gyermekek valóban rakoncátlanabbak lettek? Vajon követelőbbek mostan, vagy ő lett túrelmetlenebb?

És ekkor az a kérdés merült fel a lélekben, hogy szép ünnepének az volt e az egyedüli eredménye, hogy ötlet elégedetlenné

tegye? — Vajjon, a hogy Netti sugalmazá elfelejtette e a kötelességeit, míg gondolatban ismét átélte azokat a jeleneteket, melyekről érezte, hogy soha sem mosódnak el a lelkéből, és a mi a tényleges környezetének valódi bálnak és élénkebbnek látszott?

A kis babát a mellék szobába vitte az anyjához, és midőn onnét visszatért mindenik gyermek érezte, hogy ismét a régi Almával van dolguk.

— Phil, ne bosszants Lunyt, — mondá a régi nyugodt parancsoló hangján. Minni, te tudod, hogy hol állanak a harisnyáid menj és hoz magadnak egy másik párt. Feri nincs több tea, már két csészével kaptál. Mi a baj Stella?

— Megenged, hogy Lane Karola ide jöjjön és játszék velem.

— Igen édesem, egy félórára; és azután a lefekvés ideje lesz.

— Most nincs meghatározva az órája hogy mikor fektüdjünk le, mondá Stella.

— A régi megszokott rendünkhöz kell visszatérnünk, válaszolá Alma vidáman.

Már elmult egy hete mióta Alma Auchuacraigből Charringtonnéval, Riversel és Jenivel visszatért, Boyd Connell haza vitték Edinburgba, hol a kis fiu könnyezve vált el vz ő szeretett Winter kisasszonyától. És azóta Alma a „rendes házi dolgot” majdnem ereje felett való munkának találta. A gyermekek megkönnyebbülve hagyták félbe a munkájukat, miket a nenjük távolléte alatt kénytelenek voltak végezni és a saját felelősségükre ünnep napot csináltak maguknak, míg az anyjuk a szerinte jól kiérdemelt nyugalmat az ágyában maradvá élvezte.

És miután Eliza hat hétig az csinálta, a mi neki tetszett, az Alma visszatérése után engedetlen kezdett lenni, és a szigorú rendutasítás következtében rögtön felmondott. Tehát nem csuda, hogy a szegény Alma ez

uj emésztő fájdalommal a szívében, minden nap halgatabb és szomorubb lett, vagy hogy attól kezdett félni, hogy az emlékezet neki is éppen mint Rozamondnak, egy „megmérgezett virágnak” fog bizonyulni.

A gyermekek nem sokára eltávoztak játszani, vagy a saját dolgukat végezni és Almát egyedül hagyták. Almának sok dolga volt, de azért mélyen elgondolkozva hosszasan állott az asztal mellett majdnem tragikus kifejezéssel a szemeiben. Szembe akart állani a legrosszabbal és egyszer mindenkorra tulesni azon.

Az az édes szerelmi álom, mely sokkal fényesebb és sokkal szebb volt mint, hogy megvalósuljon, nem fogja az egész életét elkieseríteni. Inkább segítségül és inspirációul kellene az, hogy szolgáljon.

De szilárd elhatározása daczára az élet e pillanatban nagyon üresnek, ridegnek, és örömtelennek látszott Alma előtt, — mint egy néma protestálásul a sorsa ellen, a

Talenti Adolf 2 frtot küldöttek. A rendezés hálás köszönettel ezután is nyugtázza az adományokat.

— **Színház.** Majdnem három lustrumot jelent a „Törvénytelen fia,” Dumas színműve, míg újra felelevenítették. A tegnapi reprise nagy és méltó érdeklődést keltett. Telt ház vége végig ezt az érdekes darabot, mely nagy és súlyos fogyatkozásait kiváló és széles szépségekkel feledtet. A közönség eleget tapasztalt. De tapasztalásában nem láttuk meg-hurva azt az éles határvonalat, mely a műnek és a szereplőknek szóló taposkat elválasztja. Igaz ugyan, hogy ha egy jó darabnak jó előadást nézi végig a közönség, akkor a két féle tüntetés egy harmonikus egésze folyik össze, mely elválasztó árnyékolást nem ismer. De az ilyen tüntetés két alkotó-hoz lesz összetéve, melyek egyesülését után sem az egyikre, sem a másikra nem tölnek hanem egy egészen új, harmadik képet mutatnak. Tegnapi este sem a két féle elem összeoldását, sem elkülönített egymás mellé állítását nem tapasztaltuk, hanem 2-ből hallottuk az egyiket — azt, mely tisztán csak a szereplőknek szólott. Ez a körülmény azonban a dolog lényegén nem változtat semmit. Mert Dumas szellemességének hatása alól még sem vonta ki magát senki, s ha a költő és drámai hangulat helyett mesterségszerű a raffineris működés is és a szerkesztés volt szinpad technika, mint a szerkesztés, az ötletesség és eszméletesség mégis meg-tette nagy és mély hatását. Ez természetes is, mert ezek a fogyatkozások és kiválóságok egyképen a Dumas sajátosságai. A mi az előadást illeti, azzal nem lehetünk teljesen megelégedve. A szereplők saját játéka külön-külön jobb volt, mint az összesek hatása. Már pedig ha nagyon jó is az egyesek játéka külön-külön és rossz közös játék, akkor aszinpádon nem mozgó életet látunk, csak mozgó embereket, kik élnek önmaguknak, de nem élnek keresztül egy történetet. Így a 3-ik felvonást teljesen elrontották. Pedig, pedig... Talán Saksu-ban vagy más illetenban, de valamelyikben csak benne lesz (magam nem ismerem egyet sem, mert máskülönben talán udvariasabban írnék), hogy a társalgásban ha 1 percig is hallgatás támad, mondjuk helyesebben, ha egy pillanatig is fennakad a társalgás, az egy ritális nagy illetenség. Az egyszerűen nem illik. Az az illem erekettsége. És ime, tegnap egy főúri szalonban a társalgásban olyan kinos pauzák voltak, hogy az illetenárók homlokán ennek láttára bizonyára a hideg verejték gyöngyözött volna nagy cseppekben, ha ez is nem volna nagy foku illetlenség. Vignot Klárát Hunyady Margit játszotta, jól. Alakításához azonban sok szó is fér. Az idők változását nem láttuk kellőképpen kidomborítva. És mindig fenséges pozeban szavalt, nem gondolva meg, hogy foglalkozásának és szenvedéseinek sulya talán egy kicsit mégis csak meggöngyölítette. Sternayt, Kovács Gyula szintén jól alakította. Jaquest Beregi adta, ambiciózus, igyekezett, de ama nagy hibáival egyetemben, melyekre hiába figyelmeztetjük és melyekről nem tud leszokni. Ismételten azt mondjuk, a mit Dellában mondának neki, a dalmáciai hatyru ábrázolásnak: „Nem szeretjük a síró férfiakat.” — Szentgyörgyi angol hidegvérrel, gépiesen mondta el a sugó által szintén gépiesen mondott szavakat. Legjobban Hegedűs Gyulával voltunk megelégedve, ki Aristid realis szerepben sok megfigyeléssel, önállósággal és természetességgel alakított. (Knr.)

— **Színház hírek.** Vasárnap délután a kedvelt „Peleskei nótáris” kerül előadásra, mely még e szeziónban nem adatott. A cím-szeretpet Szentgyörgyi játsza. Szellő Judit, Pinter Imre új népszínműve, holnap kerül először színpadra. Az előadásban közreműködő collegák mindent elkövetnek az üdön-ség sikerének érdekében. A főszerepet Judit Hunyady Margit mutatja be. A darabhoz Orbán Árpád a Krecsányi-féle színtársulat karnagya írta a zenét — A nők barátja, Dumas genialis új vígjátéka, mely már háromszor töltötte meg színházunk nézőterét intelligens közönséggel, legközelebb hétfőn kerül ismét színpadra és pedig a vasárnapi és hétfői előbérlet számok felcserélésével, vagyis Szellő Judit vasárnap 120 (D.) bérletben, a Nők barátja pedig 119 (C.) bérletben fog megtörténni. Az ember tragédiája, melyet nyolcz telt ház után a sok újdonság miatt félre kellett tenni kis időre, a jövő vasárnap (febr. 16-án) ismét előadásra kerül. Érdekes, hogy még távoli vidékekről is kérdőzködők levelét után Madács remekének előadása elől.

— **Kolozsvár utcái rendezése** a mil-leniumi évben. Kolozsvár utcáit rendezni kellene a milleniumi év alkalmából, hogy ha idegenek vetődnek városunkba kevesebb rendetlenséggel, rondasággal találkoznak. A rendezéshez tartoznék a talajon a gödrök ki-egyengetése, az ablakokon kiálló rostélyok levétele. A rendezés keretében tartoznék a házak falainak kimeszelése a dűldező kerítések helyreállítása, oszlofokban levő épületek eltávolítása stb. Mind ezekre a ház tu-

lajdonosok felhívhatók volna. A rendezés egy, költségek tekintetében lényegtelen pontja volna az, hogy az utcák a sarkokon min-dentütt ellátassanak feliratokkal s újra festessenek a kopott házszámok. Midezek a városnak és háztulajdonosoknak egyformán érdekében állanak.

— **Panasz.** A fapiac és belközép-utca sarkon karácson másodnapján felmerült éle-gés alkalmával hamut, szemet hordtak s rak-tak a fapiac soron levő járdára. Ez most is ott van, pedig alkalmatlan a járó-kelők-re. — Felhívjuk a rendőrséget arra, hogy a sárhal-mot a járdáról takarítsa el.

— **A kolozsvári iparos ifjak önképző-köre** folyó hó február 16-án zártkörű kedélyes táncestet rendez a városi Vigadó nagytér-mében saját pénztára javára. Felhívjuk a mulató-közönség becses figyelmét és kérjük a t. polgár-ság szives pártfogását a jótékony cél érdekében. Jegyek előreválthatók a kör helyiségében nagy-malom-utca 6. sz. este a helyszínen.

— **Az Erdélyi Irodalmi Társaság.** 9 hó 9-én vasárnap d. e. 11 órakor a városba közgyűlési termében ez idei első felolvasó ülést tartja. A felolvasások rendje a követ-kező: 1. Előki megnyitó, tartja: Szász Gerő alelnök. 2. Halász Ignác, kuruzslás a lapok-nál (székfoglaló.) 3. Hegedűs István, hazát-lanok. 4. Benedek Elek, elbeszélés 5. Jakab Ödön, költemények.

— **Felolvasás** lesz a Dávid Ferencz egyetben holnap délután 4 órakor az uni-tárius főiskola dísztermében. Az előki tiszteljesi Ferencz József püspök. Dr. Bras-sai Sámuel felolvasását a **Hazugságról** felol-vassa Percdi József tanár, dr. Lázár Gyuláné, Kasztner Janka igazgató felolvasása: A vallásos érzés szerepe a nevelésnél. Iszai Márton énekeszerzőtől saját alatt levő ének-könyvből egyházi éneket fog előadni Ür-mösi Károly. A felolvasás nyilvános lévén minden érdeklődő szívesen lát vendég. Dr. Brassai Sámuel a 96 éves polihistyr, városunk büszkesége holnap egy igen érde-kes tárgyat fog megbeszélni: a Dávid Fe-rencz Egyetben: a hazugságot, mije a ma-gunk részéről is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Ingyenes Előadás.** Az iparos segéd-munkások képzésére szervezett kolozsvári helyi bizottság 1896. évi február hó 9-én (vasárnap) délután 3 órakor a vagytani inté-zetben (alsószén-utca) rendezi XII. ingyenes előadást, a melyre az iparos polgártársak és segéd-munkások a helyi bizottság meghívja: Előadást tart: Dr. Rusitska Béla. „A világi-tátról és világitó szereikről.”

— **Ki rendezte be a kendi-lónai gyű-mölösöt,** Kolozsvár közelében? Kendi-Lónán, a Telekiek ez ősi fészken a legkiválóbb gyű-mölösös van, melynek alakításánál az oltó galyak mind a legteljesebben beváltak. E mintaszerű gyűmölösös oltó galyait, mint most megtudtuk, Magyarország legkiválóbb pomologusa, a közelebről elhunyt Bereczky Máté szolgáltatta. Most halála után tudjuk meg azt is erről a jeles férfiúról, Löwei Klá-rának a Történelmi Lapokban megjelent cik-kéből, hogy az elhunyt tanár volt 1848-ban Budapesten a Teleki Blanka alapította inté-zetben Vasvárral; később honvéd lett, azután bujdosott s végre, mint nevelő a kertészet-ben fejtette ki lelkének kiváló tehetségeit.

— **Czakó János** 48—49 beli honvéd el-látási díjat nyert. — Lakását azonban nem tudja a hatóság. Figyelmeztetik tehát, hogy jelentkezzen melébb Bückkel Károly üzleté-ben hol további felvilágosítást nyerhet.

— **Farsang.** A marosvásárhelyi nő-egylet Klotild-árvaház és a marosvidék 1896 febr. hó 18-án a transsylvania dísztermében jótékony célú zártkörű jelmez-estet rendez.

— **A dícsőszentmártoni önk. tüz-oltó egyesület** pénztára javára Dícső-Szent-Mártonban a a vármegye háza dísztermében 1896. évi február hó 15-én zártkörű tánc- vigalmat rendez.

— **Egy elegáns butorozót** tágas külön bejárati emeleti szoba kényelmes utca felőli feljáróval irodának vagy garcon lakásnak ki-adó március 1-től kezdve Hid utca 15 sz. a tudakozódni lehet a kiadóhivatalban.

— **Eladó széna.** Értekezni az „Ellen-zék” kiadóhivatalban.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai és sürgöny-levelei.)

Országgyűlés.

Budapest, február 8.

A képviselőház mai ülésén Okoli-csányi László képviselő a közoktatás-ügyet az alkotmányos aera legmosto-hább gyermekének mondja.

Érdekes beszédében vázolja a már türelhetetlen közoktatási állapotokat.

Wlassics Gyula dr. másfél órai beszédben polemizált a szónokokkal.

Követte őt Thaly, ki személyes kérdésben szólott.

Szünet után a ház a beérkezett kérvényeket tárgyalta.

A főrendiház reformálása tárgya-ban beadott kérvényt Bánffy ellenzi. Eötvös Károly a főrendiházat holt-testnek nevezte. Ezt a testületet refor-

formálni kell. Elfogadásra ajánlja a kérvényt.

A többség ezután a kérvényeket és határozati javaslatokat mellőzte.

Ezután érdekes interpelláció kö-vetkezett.

Pázmándy Dénes interpellált a ko-lozsvári színház ügyében.

Azt kérdezte, hogy kik és mire költötték el a színház 80,000 forintos alapját.

A miniszter nem felelt Pázmándy kérdésére.

Pulszky-ügye.

Budapest, febr. 8.

Nagy szenzaciót keltett ma a képviselőház folyosóján egy milánói képerkeskedő megjelenése.

A képviselőházi szolgák megszoli-tására előadta, hogy Pulszky Károlyt keresi, a ki képekért 18,000 frttal ma-raít adósa.

A milánói kereskedőt több kép-viselő is kikérdezte, kiknek elbeszélte, hogy Sevigy grófné tényleg vásárolt képet, de egész Milánó csodálkozott, hogy oly horribilis összegért vette át aztán a grófnétól Pulszky

A képerkeskedő felkereste Wlas-sics minisztert is, a ki azonban nem állt vele szóba, hanem elküldte Szmr-csányi képművészeti titkárhoz.

Eötvös Károly a Ház folyosóján azt követelte Wlassics minisztertől hogy a képtárban való vizsgálatot, tiltsa el Peregrényit, mert az is épen olyan felelős, mint Pulszky.

Wlassics azt felelte, hogy csakis Peregrényi adhat felvilágosítást. Erre Eötvös kijelentette, hogy hétfőn a Ház-ban szóba fogja hozni ezt a kérdést.

Délfelől újabb 3 képerkeskedő je-lent meg a Házban, a kiknek Pulszky nagyobb összegekkel tartozik.

Rákóczi, Zrinyi Ilona, Ber-csényi hamvai.

Budapest, febr. 7.

Rákóczi, Zrinyi Ilona és Bercsényi hamvainak hazaszállítása iránt Kassa város által beadott kérvényhez a kép-viselőház mai gyűlésén Thali Kálmán szólott. Kérte a házat, hogy olvassák fel Kassa város kérvényét.

A felolvasás megtörténvén, felhívtá a figyelmet arra, hogy a Wekerle-kor-mány már elhatározta a hamvak haza-szállítását.

Ugyanezt kéri a Bánffy-kormány-tól is.

Beöthy Ákos utáni Ugron Gábor kérte Bánffy Dezső br. miniszterelnököt: Mikor szándékozik Rákóczi felsé-ges hamvait haza hozatni?

Mert Rákóczit ő mint fejedel-meként tiszteli.

Bánffy Dezső miniszterelnök vi-haros derűtség közepette így kezdi beszédét:

„Nagyságos Rákóczi Ferencz ham-vai hazaszállítást helyeslem, de idő pontot nem mondhatok.”

Fogarasi ménes sorsa.

Budapest, febr. 8.

A fogarasi ménes felosztásáról a fővárosi napilapokban, valamint a gazdasági közlönyökben megjelent köz-lemény alaptalan.

Losonczy miniszteri tanácsos, a földm. miniszterium lotényesztési ügy-osztályának vezetője kijelentette, hogy ő e tervezett felosztásról nem tud semmit.

Perczel Dezső bérlete.

Budapest, febr. 8.

Az „A—U” írja:

Mikor még jó katolikus volt s a re-váralis levélben megírta, Perczel Dezső bony-hádi képviselő Dulánszky Nándorhoz jött, a megboldogult bécsi püspökhöz s felajánlotta magát bérletnek. Az egyház szívesen segített kedves fiának s rábízta vagyonának kezelé-sét olosó haszonbérletét. A pécsi püspöknek Tolna megyében közel Bonyhádkhoz Győre, Mázsa és Váralja községekben 2390 kataszt-rális hold birtoka van.

A bérlet Perczel Dezső azután is meg-tartotta a bérletét, s megtartotta ezután is, hogy miniszter lett. Fizetni, hogy mit nem fizetett, Dulánszky bagyatkának tárgyalásá-nál a könyvekből és okmányokból ki fog tűnni. A beteg püspök temmi esetre sem szorította bérletét. Ez azonban magánjogi természetű kérdés lévén, nem foglalkozunk vele bővebben.

Dulánszky püspök meghalt. Ezzel ha-szonélvezeti joga és a bérlet is megszűnt, kivén, ha netalán a minisztertanács jóvá-hagyásával a haszonbéri szerződés királyi

jóváhagyást nyert és telekkönyvileg bekebe-leztetett volna.

E szerint kétféle eset foroghat fenn: vagy megszűnt a szerződés és akkor a kor-mány belügyminisztere illetlennek fogja ta-lálni az egyházi javakból haszonbérletet ki-venni, ugyanazon okból, a miért a szent-ágotai bérletől visszalépett volt, melyet most a vallásalaptól Szulovszky Dezső nyert meg nyilvános árverésen, vagy pedig a szer-ződés magánjogi érvénye a püspök halálá-val nem szűnt meg s ezen esetben súlyos inkompatibilitás esete merült fel.

Az összeférhetlenség abban áll, hogy a püspöki javakból az interkaláris jövedelmek az államot illetvén, a kormány tagja nem le-het oly birtok bérletje, melynek bérjövödel-mét vele szolidáris minisztertársa, Wlassics szedi, a rendes befizetését s a gazdaság veze-tését Wlassics ellenőrizi.

Hegyi plébános sajtópöre.

Szeged, febr. 8.

A királyi főügyésznek Hegyi Antal csongrádi plébános ellen nyilvá-nos rágalmazás miatt emelt panaszára a sajtóügyi esküdtszéki tárgyalás ma tartatott meg Szegeden.

A vádat a királyi főügyész-helyet-tes képviselte. Hegyi Antal plébános Istsekutz Győző ügyvéd, orsz. képviselő védelmezte.

A bizonyító eljárás, a vád- és védőbeszéd után az esküdtszék a vádlottat felmentette, nem találta vét-kesnek.

Issekutz védő ezután kijelenti, hogy tekintettel arra, hogy közügyben járt el, a költségek megtérítéséről lemond.

A bíróság az esküdtszék verdiktje alapján a vádlottat felmentette, de a vádlott előterjesztett kérésére a vádhatóságot nem marasztalta el a költségek megtérítéséről.

A Cséry-tárgyalás utójátéka.

Budapest, febr. 8.

A minap mint az esküdtszék előtt ifj. Cséry Lajos panaszát tárgyalták, ennek ügy-védje, Györfly Gyula dr. és Vaszonyi Vilmos dr. közt, a ki a hallgatóság soraiban ült, hevesebb jelenet játszódott le. Az utóbbi ugyanis mikor Györfly a vádbeszédét mon-dotta s ennek egy kifejezését magára nézve sértőnek találta, odakiáltot hangosan: Ez szem-telen gyanítás! A tárgyalást vezető Zsitvay Leó elnök, miután kérdésre a közbejártók-ként Vázsonyi dr. jelentkezett, jegyzőkönyvet vétetett fel vele s azután áttette az ügyet indit-ványtétel végett a kir. ügyészséghez. A vád-hatóság úgy látszik, nem tulajdonít semmi különösebb fontosságot a dolognak, mert a történetekről semmiféle bírói eljárást nem kér, hanem egyszerűen akként intézkedett, hogy az esetet tudomására hozta Vaszonyi fegyelmi hatóságnak, a budapesti ügyvédi kamarának, a hol az valószínűleg valami megintés alakjában fog elintéztést nyerni.

Egy miniszterium égése.

Párizs, febr. 8.

Tegnap délbén a hadügyminiszterium épületének fedelén tűz ütött ki. A tüzet rövid idő múlva eloltották. Nehány akta csomó mind a mellett elégett. Később kiderült, hogy az akták nem voltak olyan fontosak.

Gyilkos orkán.

Budapest, febr. 8.

New-Yorkból táviratozzák: Febr. 6-án az Atlanti oceán partján egy óriási orkán roppant pusztítást csinált. New-Yorkban és Brooklynban számos épület beolott. Bouszdhbrowk (New-Yersey) részben víz alatt áll és meg-közéltethetetlen, számos lakos elmerült. Morristownban (New-Yersey) egy gát elszakadt 25 ember eltűnt ez alka-lommal. New-Britanban (Connecticut) pedig tegnap egy hid omlott be a Pe-queback folyó felett, melyen munkások dolgoztak és közülök 13-man a vízbe fulladtak.

A fejedelem asszony futása.

Budapest, febr. 8.

Sofiából írják tegnapi kelettel: Mária Luja bolgár fejedelem asszony Gyryll herceggel, Sistow grófnő név alatt, inkognitó külföldre utazott, Fer-dinánd fejedelem Czaribrodig kísértte. A hercegnő, ki nagyon szenvedőnek és megtörtnek látszik egy napot Bécs-ben fog időzni, és kedden érkezik Nizzába.

Megsértett egyetemi tanár.

Budapest, febr. 8.

Nemrégén még Lendl Adolf dr. mtlegy.

tanár a legjobb viszonyban állott Rosonovsky Frigyes tanszerkereskedővel, a ki kompanis-tája volt az állatkitűmő munkákban. A tár-sas viszony felbomlón közöltük, miután az elszámolásokkal valami bajuk volt, megbom-lott közöttük a jó egyetértés is s ennek volt a kifolyása, hogy Rosonovskyné egy alkalom-mal igen sértő hangon emlékezett meg Lendl tanárról. Közös ismerősk, Szirmai Antal fes-tőnél a következőket mondotta: Hisz Lendl tetőtől talpig gazember, — közönséges tolvaj stb. A dologból becsületsértési pör támadt s azzal foglalkozott Gajzágó Manó kir. táblai bíró, a bűntétl járásbíróaság vezetője. A bíró figyelemmel az enyhítő körülményekre, Ro-sonovskynét 10 frt pénzbüntetésre esetleg 2 napi fogházra ítélte, a miben ugy a panaszos mint a vádlott nő megnyugodott.

A bokszei merénylők el-fogva.

Arad, febr. 7.

A mult év nov. havában Balta Szi-meon, Bokszei község volt bírása sajtóbíró-ság elé idéztetett egy aradi hírlapíró, mivel a lapjában hivatalos bizonyítékok alapján azt írta róla, hogy nem tiszta kezű ember.

És Balta Szimeon, igazi keményvonalú Traján-arcz, válig erő fehér fűrtökkel, oda-kiáltotta a nagyváradi esküdtnek:

— Ugy vigyázzatok urak, hogy a be-csületem fölött itéltek. A becsületem pedig az életem!

A pör, mint ismeretes, a vádlott hírlap-író fölmentésével végződött. — B a r a b á s Béla dr. országgyűlési képviselő, a hírlapíró védője már akkor ez alkalomból is sok terhelő adatot mondott el a panaszos előleletről. Ha Bokszeiben valami történt — és mindig történt valami, rögtön a köz-ség fejét, a bíró fogta gyanuba a csendőrség, mert a nyomozások szálai mindig hozzá vezettek. A kelepezt azonban mindig szeren-csén kikerülte — tegnapig.

A derék csendőrség fáradhatlan kutatás után rájött, hogy Sessevalle márk bokszei nagybirtokost kik lötték le orozva. Mind a két elfogott ember a bírói tisztséget viselte. Az egyik most osztogat igazságot a boksze-gieknek, a másik pedig akkor volt a község bírása, a mikor a merénylet történt.

Uj párt Oláhországban.

Bukarest, febr. 8.

Fleva a lemondott belügyminisz-ter és Vernescu elnökleite alatt külön ellenzéki csoport alakult, mely pro-grammjába a demokrata liberális in-tézmények fejlesztését vette föl. Az alakuló gyűlésen 25-en vettek részt, de valószínű, hogy a csoporthoz leg-közelebb többen is csatlakoznak. A Fleva párt a vidéken népgyűléseket fog rendezni a párt érdekeinek elő-mozdítása céljából.

Az oláh senatusból.

Bukarest, fedr. 8.

A szenatusban a hadsereg felszereléséi-nek kiegészítésére vonatkozó törvényjavasla-tot az egyes bizottságok már tárgyalták és valószínű, hogy a javaslat még e hónapban a kamara elé kerül.

A Tigris áradása.

Konstantinápoly, febr. 8.

Bagdadból és Moszulból érkező jelenté-sék szerint egész Mezopotámiában óriási ára-dások vannak. A Tigris sok helyütt kilépett medréből és egész vidékeket elöntött. A hi-dakat az ár elsodorta; a hajózás teljesen szünetel. Közelebbi részletek hiányoznak ugyan, de nagy katasztrófától tartanak.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és lapulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér.

JÁMBOR tánczmester

a „Biasini-szálloda” nagy termében

február hó 15-től kezdve

gyermekek ug, mint felnőttek számára

még egy új tanfolyamot nyit,

melyre egy a n. b. szülők, mint a tanuló ifju-ság figyelmét tisztelettel felhívja.

Irakozás vagy bővebb felvilágosítás a lakáson nyerhető: Szentlélek-utca 3. szám alatt. (Óvár.)

(1—2)

DEBRECZENI

ÉDES TORM

Ifj. PERE ISTVÁN üzletébe ka

(2—2)

Hid-utca 29.

tel-tfön

H I R D E T É S E K.

Kőbányai Király Sörfőző Részvény-Társaság

Erdélyrészi képvisellete.

Kolozsvári főraktár külmonostor-utca 24. sz.

☎ Telefon szám: 323. ☎

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a „Kőbányai Király Sörfőző Részvény-Társaság” erdélyrészi képviselét elváltattuk és

Kolozsvárt, külmonostor-utca 24. szám alatti telken

főraktárt nyitottunk,

hol a legkiválóbb sörminőségek negyed- és fél hectoliteres hordókban és naponta friss töltésű palackokban kaphatók lesznek.

Főtörökvesünk oda fog irányulni, hogy a t. cz. venniélők urak, vidéki megrendelők és a n. é. közönség legmesszebb menő igényeinek megfelelhessünk és szíves támogatását kiérdemeljük.

Teljes tisztelettel

86. (2-3)

Werner Salamon és fiai.

Kolozsvári főraktár külmonostor-utca 24. sz.

Könyvvezető,

ki a magyar, német és román nyelvet birja,
továbbá

kereskedelmileg képzett gyakornok
felvétetik

a Kolozsvármegyei Takarékpénztárhoz

☎ Kolozsvárt, Belhid-utca 2. sz. ☎

92. (1-3)

Fűszerkereskedő segéd,

idősebb, keresztény,

a ki a részlet eladásnál mint első helyet elfoglalhatná,
ajánlkozhatik

Gál Jánoshoz

Székely-Udvarhelyre.

89. (1-1)

BENIGNI SÁMUEL

friss és füstölt husok nagy árudája.

☎ főter, Plebánia-épület. ☎

Mindennap kapható első rendű

marha-, sertés-, borjú- és szopó bárányhus; mindennemű
füstölt husok, kolbászok, szalonna saját hízalómban hizott
sertésekből.

Zsirnak való szalonna, frissen olvasztott zsír.

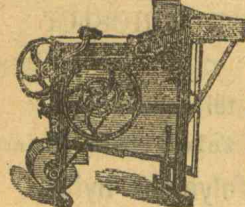
☎ Mérsékelt ár! ☎ Pontos kiszolgálás! ☎

☎ Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöl-
tetnek. ☎

30. (6-12)

KUKORICZA-MORZSOLÓK

kéz- és erőhajtásra, egyszerű és kettős szerkezettel, szelelővel és
szelelő nélkül.

Gabona-rosták, Konkolyozók (trierők);
kézi kezelésre való Széna- és szalma-saj-
tók fekvően vagy kocsira szerelve, Takar-
mány-fülesztők, Szállítható takarékfűz-
őstők takarmány stb. részére, Szecskavágók,
Répa- és burgonya-vágók, Darálók

elismert legjobb minőségben és szerkezettel készülnek

Mayfarth Ph. és Társa

cs. és kir. kiz. szab. gazdasági gépgyárában

BÉCS, II/1. Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzékek ingyen. — Képviselők felvétetnek.
778. (9-10)

H I R D E T M É N Y.

A tordai „Népbank szövetkezet” rendes évi közgyűlését

1896. évi február hó 16-án d. e. 9 órakor

tartandja meg

saját helyiségében

melyre a törzsbetéttel bíró részvényesek tisztelettel meghívotnak
azon megjegyzéssel, miszerint a gyűlésen részt venni kívánók a
gyűlést megelőző két napon, u. m: 1896. évi február hó 14-ik és
15-ik napjain d. u. 3 órától 5 óráig a szövetkezet üzlethelyiségében
működő és az igazolványokat kiadni jogosított bizottsághoz törzs-
betéti könyvecskéiket bemutatni kötelesek.

88. (2-3)

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelő választmány jelentése az
1895-ik üzletévről s ezek alapján
2. A zárszámadások és vagyon-mérleg megállapítása és a
felmentvény megadása.
3. Négy igazgatósági tag, 5 felügyelő választmányi tag és
15 napibiztos megválasztása.

Torda, 1896. évi február hó 5-én.

Az igazgatóság.

NEW-YORK SZÁLLODA

KOLOZSVÁRT.

Megnyitott December hó végén.

Minden helyiségében és vendég-szobáiban

villanyos világítás

és tetszés szerinti fokra szabályozható

központi légfűtés.

Világvárosi niveau álló étterem, téli
kert és kávéház; társaságoknak tekepálya
és külön étkezők!

Vendég-szobák villany-világítással
és fűtéssel együtt 1 frttól kezdve.

Hosszabb időre mérsékelt árak!

Az első emeleten **diszterem**
ünnepélyes alkalmakra.

Külön berendezve fürdő-helyiség!

Fűthető omnibus a vasúthoz és külön
fogat rendelkezésre!

Kérve a n. é. közönség nagybecsű pártfogását
kiváló tisztelettel:

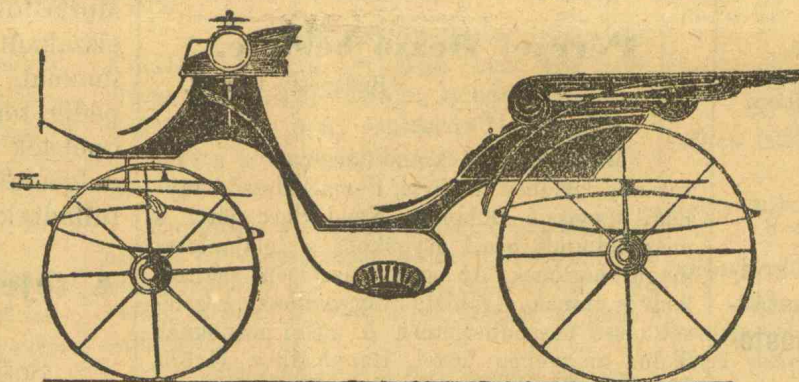
44. (6-6) **STEUER és GÁLOS,**

a „New-York”-szálloda bérlei.

A berlini nemzetközli ipar-műkiállításán
1895-ben dísz-oklevéllel, kereszttel és arany éremmel
lett kitüntetve.

UDVARI ANDRÁS kocsikészítő,

Kolozsvárt, Hidfő-utca Zöldfa-vendéglővel szemben.

Van szerencsém fölhirni a nagyérd. közönség becses figyelmét
üzletemre, hol készítek mindennemű ruganyos fényűzésű kocsikat;
elvéallak nyerges (szatler) és fényező munkákat a legutányosabb
ár mellett.

Megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölök.
Raktáromon mindig nagy készletet tartok megtekintés végett
s a nagyérdemű közönség rendelkezésére állok.

Nagybecsű pártfogását kérve

tisztelettel

742. (28-30)

Udvari András,

kocsikészítő.

Birtok eladás, esetleg haszonbérbe adás.

Torda-Aranyosmegyében,

Kolozsvártól 2 és fél óra, Tordától 2 óra távolságban, kitünő köz-
lekedési út mentén fekvő,

☎ 715 kat. hold kiterjedésű, ☎

7 szobás és azokhoz tartozó mellékhelyiségekkel, árnyas kerttel és
nagy kiterjedésű belsősséggel és gyümölcsösökkel, ugyancsak gazda-
sági épületekkel ellátott, eddig házilag kezelt és teljesen beruházott

☎ **birtok,** ☎

az élő és holt felszereléssel együtt

örökáron eladó, esetleg 1896. évi márczius hó 1-jétől
kezdődőleg már haszonbérbe kiadó.

Ertekezhetni Kolozsvárt, Szentegyház-utca 3. sz. a.

90. (1-3)

BIRTOK

400 hold terjedelmű,

legnagyobb részt szántó és rétből, csinos úri lakkal, szá-
mos jó karban levő épületekkel

1896. április hóban haszonbérbe kiadó.

Ha szükséges:

gazdasági berendezéssel együtt is.

☎ Czim a kiadó-hivatalban. ☎

87. (1-5)

KIADÓ URI LAKÁSOK.

☎ 3, 4 és 6 szobás lakás ☎

mellékhelyiségekkel együtt

április 1-től, esetleg azonnal

☎ **kiadó.** ☎

Ertekezhetni: **TÖRÖK SÁNDOR** fűszer-, liszt- és csemege-kereskedé-
sében Nagy-utca 7. szám alatt (Czakó-palota.)

88. (2-3)

Önkéntes jelöltek tanfolyama Kolozsvárott.

E név alatt már ötödik éve fennálló

MAGÁN TANINTÉZETEMBEN

márcziusban új kurzus nyílik meg.

Fölvetetnek 16-20 éves ifjak, kik iskoláztatásukat abban
hagyták, érettségit nem tettek, s mégis mint egyéves önkéntesek
akarnak szolgálni.

A ki legalább 4 osztályt végzett, előnyben részesül.

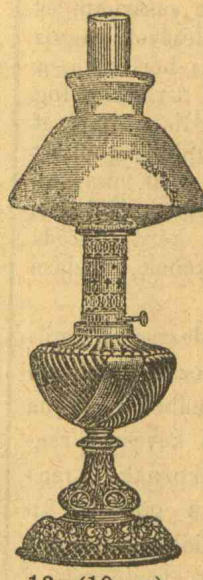
☎ Bővebb felvilágosítást nyerhetni nálam: Wesselényi-
utca 1. szám alatt. ☎

KRISTÓF JÁNOS,

a tanfolyam igazgatója.

91. (1-x)

Bármely szobát
petroleum-lámpa
átalakítható
denaturált
szeszegő
lámpává!

Erdélyi részekre kizáró-
lagos elárúsítók:

SIGMOND
TESTVÉREK
Kolozsvárt.

Vidékre viszont
elárúsítók keres-
tetnek.

Kolozsvári elárúsító:
HUNWALD LIPÓT
kinél a lámpa meg-
tekinthető.

18. (10-x)